

OSTETAAN KULTAA JA HOPEAA

Kullan ja hopean hinta on ennätyskorkealla. Ostamme alueellanne kultakoruja ja hopeaesineitä. Meille voi myydä esim. hopeisia aterimia, koruja, kynntilänjalkoja, mitaleita ym. Ota yhteyttä ja sovi arviointi puh. 041 3133 599

Lapinlahdenkatu 19, Helsinki
ma-pe 10-16

NETTI KULTA
www.nettikulta.fi

Valokuvien teettäminen digikuvista on helppoa ja nopeaa

SÄHKÖISET PASSIKUVAT SUORAAN POLIISILLE Ajokorttikuvat Viisumikuvat jne.

KUVAMESTARI

Lahti Trio, Aleksanterink. 18 ma-pe 9-19 la 10-17

Hollola, Keskikankaantie 1 ma-pe 10-17

TAIVASKULTA
REILUA KULTAKAUPPAA

OSTAMME KULTAA
KUOLINPESÄT + ARVOTAVARAT + HOPEAT
KYSY MEIDÄT KOTIKÄYNNILLE!

+358 45 804 7300
www.taivaskulta.fi
info@taivaskulta.fi

Liiketila: Ajanvarauksella
Vapaudenkatu 2, Lahti

Huom! Soita ja sovi aika!

Lahden Seudun Uutiset

1/2025

Viikko 4

AVOINNA

ma, ke-pe klo 8.30-14.00
ti klo 9.00-14.00

Tarjoamme työvalmennusta työttömille ja asiakkaille edullisen lounaan, kahvilapalveluja ja harrastusmahdollisuuksia

www.takatasku.net
www.facebook.com/Monitoimikeskus.Takatasku

Huovilankatu 4, 15100 Lahti
044 719 4637

LEGO TAPAHTUMA

LAHDEN MESSUKESKUS 25. - 26.1.

Liput ja lisätiedot:
www.piipoo.fi

Enttten tenttien teelika mentten

Lahden Lasten 42. Talvikarnevaalit
25.1.-16.2.2025

Musiikkia

Teatteria

Tanssia ja sirkusta

Sanataidetta ja kirjallisuutta

Kuvataidetta, muotoilua ja kasitoita

Lahti

Finland Festivals

Vapaa pääsy!

AVAJAISTAPAHTUMA

la 25.1. klo 14-17 | Lahden Konserttitalo

Ohjelmassa Maisteri Molto, Klovi Sebastian ja SUPER teatteri! Lisäksi tanssia, musiikkia ja erilaisia työpajoja. Kahvio auki koko päivän!

Lahjoita lelu lapselle -keräys MLL:n pisteellä!

Lahden Nuorisoteatteri esittää
**YÖKOULU JA
HIRVEÄ HAMMASKEIJU**

Esityskausi: 26.1.-8.2.2025
Kesto: n. 45 min
Ikäsuositus: Yli 6-vuotiaille
Pikkuteatteri, Loviisankatu 8

Nordic Drama Corner

lahti.fi/lahdennuorisoteatteri

Leikkipuisto- karnevaalit

27.1.-6.2.2025 • Katso ohjelma: talvikarnevaalit.fi

PÄÄKIRJOITUS

Tulevaisuuden näkymät 2025

Historiassa ei ole ollut näin synkkiä ennusmerkkejä sitten jatkosodan. Työttömyyttä ja kylmää sotaa on koettu aiemminkin, mutta nyt kaikki ennusteet ovat hyvin negatiivisia.

Tiedotusvälineissä esiintyi asiantuntija, ”proffa”, joka totesi, ettei maapalloa ole koskaan johdettu näin vähällä älyllä. Eikä ole syytä epäillä, etteikö näin todella olisi.

Euroopan unionilta odotetaan päätöksiä, mutta yksimielisyyden saavuttaminen on lähes mahdotonta. Asioiden hoito on niin monimutkaista, että jos joku meppi keksii hyvän idean, sen käsittely muuttuu hankalaksi ja byrokraattiseksi. Todelliset päätökset syntyvät virkamiestasolla. Kun asiasta on tehty luonnos, astuu mukaan lobbaaja, joka edustaa yritysmaailman etuja. Lobbaajalla on hyvät yhteydet suurpääomaan ja poliittiseen kenttään, ja

hän muotoilee esityksen pääoman etujen mukaisesti. Tämä esitys siirtyy virkamiehelle, joka on poliitikon valitsema henkilö. Lopulta virkamies tuo esityksen poliitikon, tässä tapauksessa EU-meppien, pöydälle – ja meppi leimaa sen usein ilman syvällistä perehtymistä asiaan.

Sama kaava toistuu valtakunnan politiikassa. Hyvä esimerkki on puunkaato-kiintiöt ja metsien suojelu. Paperiteollisuus sanelee ehdot, ja puuta kaatuu kaikkialla, oli suojelutoimia tai ei. Muutama vuosi sitten Lahden Seudun Uutisissa ihmeteltiin, mitä hiilinieluillemme tapahtuu, kun avohakkuut lisääntyvät merkittävästi. Nyt näyttää siltä, että Suomi joutuu tulevaisuudessa ostamaan hiilinielupäästöoikeuksia muualta. Tämä ei muuten ole halpaa, ja lopulta lasku lankeaa kansalle – sinulle ja minulle.

Tulevaisuus näyttää muu-

tenkin huolestuttavalta. Oikeuslaitokset joutuvat käsittelemään yhä enemmän kansanedustajiin ja ministereihin kohdistuvia pahoimpityljä ja uhkauksia. Ovatko asenteet muuttuneet, vai ovatko valitsemamme henkilöt tuottaneet äänestäjilleen pettymyksen? Heidän käytöksestään saa jatkuvasti lukea tiedotusvälineistä: huumejäämiä, lentokoneesta poistoja – lista on pitkä. Olisiko syytä katsoa peiliin? Oikeussaleissa niitä kyllä on, mutta silloin on jo liian myöhäistä.

Raimo Jokinen
päätoimittaja

TALO / MÖKKI MAALTA
Ympärivuotiseen lomakäyttöön.
Sopivasta kaupasta heti.

Tuomontupa Oy
Vihdintie 4, 00350 Helsinki
p.09-2418498. www.tuomontupa.fi

Perunkirjoitukset ammattitaidolla
ja kirjanpitäjän tarkkuudella

Perunkirjoitus Varpu Välimaa Oy

- perunkirjoitukset - testamentit
- edunvalvontavaltakirjat

Janne: 044 560 0004
janne.valimaa@perunkirjoitukset.fi

Varpu: 050 543 5782
varpu.valimaa@perunkirjoitukset.fi

Rauhankatu 17 B, 15110 Lahti
www.perunkirjoitukset.fi

★★★★★
Seuraava
lehti
viikolla 6
★★★★★

HOLLOLAN VANHIN HAUTAUSTOIMISTO

Hautausjärjestelyjä yli 40 vuoden kokemuksella

HOLLOLA · KÄRKÖLÄ · HÄMEENKOSKI · LAHTI
ORIMATTILA · NASTOLA

**Kaikki hautaukseen liittyvät järjestelyt
henkilökohtaisesti ja ammattitaidolla.**

**Meiltä saat perunkirjoituksen ja
hautakiven suunnittelun
yksilöllisesti**

SUOMEN HAUTAUSTOIMISTOJEN LIITON-JÄSENLIIKE

Hollolan kukka ja hautauspalvelu
ma-pe 9-18 • la-su 9-17
hollolankukka.fi • (03) 780 2701
KESKUSKATU 8

Kellohuolto ja -korjaamo KELLO-HARA

Kyntömiehentie 18, Orimattila
(Peltolan alue)

joka päivä 0440 111 889
verstas avoinna ma, ti, ke 10-17

Reipas palvelu,
tarvittaessa nouto ja palautus.
Takuutyö.

Kirkolliset ilmoitukset

Hollola

Kastetut Emil Heikki Aatos Lastuvirta, Pyry Olavi Jokimies,
Enni Kerttu Maria Häll, Eetu Mikael Närvänen,
Arttu Matti Eric Ukkola, Ellen Aino Viola Hyvärinen,
Elmo Veikko Juhana Jokinen, Veikko Kalevi Saarinen,
Elmeri Antero Samuli Siivonen, Pihla Ester Sofia Karhinen,
Jessica Hannele Nieminen

Kuolleet Anja Stranius 91 v, Martti Yrjö Juhani Suutari 76 v,
Veikko Ilmari Lammi 91 v, Irma Noponen 90 v,
Seppo Ilmari Reimari 82 v, Arja Liisa Norola 75 v,
Sirkku Susanna Kyllikki Miikkulainen 62 v,
Kauno Oiva Olavi Malinen 98 v, Urho Aukusti Vauhkala 94 v,
Aira Anneli Vilvala 93 v, Eero Juhani Siljander 71 v,
Liisi Sinikka Nevalainen 90 v, Pertti Antti Pesonen 87 v,
Pentti Armas Oksa 76 v, Heikki Sakari Mantere 73 v,
Vesa Matti Toukonen 64 v, Timo Ismo Taipale 62 v,
Yrjö Juhani Miettinen 86 v, Terttu Orvokki Vesa 86 v,
Eero Olavi Åstedt 77 v, Päivi Tellervo Kivimäki 76 v,
Henrik Tapio Hämäläinen 68 v, Anja Sirkka-Liisa Simola 94 v,
Sanelma Onerva Hännikäinen 90 v, Yrjö Olli Henrik Vidgren 89 v,
Kalevi Oskari Leino 85 v, Eeva-Liisa Kyllikki Melarten 80 v,
Oili Helena Varis 79 v,

Hämeenkoski

Kastetut Elias Heikki Roppo
Kuolleet Veikko Olavi Nieminen 76 v,

Kärkölä

Kuolleet Keijo Uolevi Orre 87 v, Mika Juha Kristian Salomaa 51 v,
Martti Vilho Ensio Lepola 90 v,
Arvo Villiam Ylöstalo 82 v, Heikki Juhani Urpala 64 v,
Sisko Irja Vuori 74 v, Pirkko Sisko Helena Huhtaniemi 67 v

Hautaustoimisto Kukkahuone

Heikki Mäkinen
Keskuskatu 6
Hollola

p. 0407668788

kukkahuonepalvelut@gmail.com

Sunnuntaitanssit

Aavehalli, Vierumäki
La 26.1.2025 klo 16-20
Suosittu
Johanna Rantsi ja Mojova
Liput 18 euroa
Os. Veljespolku 3, Vierumäki

LAKIASIAINTOIMISTO

SARI KOLSI

**Perunkirjoitukset
Perinnönjaot
Testamentit ~ Ositukset
Edunvalvontavaltakirjat**

Ota yhteyttä 044 777 2797

lakiasiat@sarikolsi.fi

Vääksyntie 4 VÄÄKSY
Vapaudenkatu 8 LAHTI

www.lakiasiat.sarikolsi.fi

Runonurkka

PUNAINEN ESIKKO

Kun runo on valmis on se epätäydellinen.

Kaunis ja rosainen kuin punainen esikko.

Entä sitten

elämän tarkoitus: monimutkaiseen kysymykseen

yksinkertainen vastaus:

rakkaus.

KIMMO MANTERE

Löydät meidät myös:

Näköislehti: www.lahdenseudunuutiset.fi

lahdenseudunuutiset Lahden Seudun Uutiset

Abraham Stiller oli auttaja

Elämästä kirja ja elokuva

ELÄMÄKERTA. **Abraham Stiller** syntyi vuonna 1885 Helsingissä. Hänen isänsä sukujuurit veivät Valko-Venäjälle ja äitinsä Puolaan. Perhe kuului Helsingin juutalaiseen seurakuntaan. Stilleristä kehittyi varakas liikemies, jolla oli useita asuin- ja liikehuoneistoja omistuksessaan. Hän kuitenkin kärsi merkittävät taloudelliset menetykset Oulussa, jossa sikäläinen kenkätehdas meni konkurssiin.

Stillerin **Vera**-vaimo omisti menestyvän naisten asusteliikkeen, joka toimitti asusteita Helsingin varakaille asiakkaille. Liike oli Ranskan mallin mukainen boutique-liike. Se järjesti suosittuja muotiesityksiä, jotka olivat tuolloin uutta Suomessa. Vera oli se, joka ansaitsi jokapäiväisen leivän perheelle. Hänen liikkeensä toimitti iltapukuja myös presidentinlinnan itsenäisyyspäivän juhlaan kutsutuille.

Apua pakolaisille

Stillereille syntyi kuusi lasta. Aviopari oli täydellinen vastakohta toisilleen. Vera pukeutui muodikkaasti ja tuoksui kalliille hajuvesille. Hajamielinen Abraham pukeutui huolimattomasti. Täsmällisyys ja oli hänelle

vieras käsite. Stillereillä oli tilava 235 neliön koti, jossa oli ranskalaisia huonekaluja, nahkaisia nojatuoleja, arvokkaita tauluja ja kristallikruunuja. Vera-rouvan järjestämät kutsut olivat sukulaispiireissä odotettuja. Kesäisin laaja suku kokoontui Keravan kesähuvilalle. Stillerit noudattivat juutalaisen uskonnon perinteitä.

Suurimmat juutalaisseurakunnat olivat Suomessa Viipurissa ja Helsingissä. Hitler oli noussut valtaan Saksassa ja juutalaisia alkoi paeta maasta. Suomeen alkoi saapua yksittäisiä juutalaispakolaisia kesästä 1938 alkaen. Laulaja Dannyn isoisä, tunnettu salakuljettaja Algot Niska alkoi auttaa näitä pakolaisia. Hänen apulaisensa valmisti väärennettyjä passeja pakolaisille, jotta nämä pääsivät Saksasta pakomatalleen. Tietojen mukaan Niska auttoi 150 juutalaista pakenemaan Saksasta ja Tshekkoslovakiasta.

Yksi selvisi

Abraham Stiller tuli tunnetuksi jatkosodan vuonna 1942 kamppailustaan pakolaisjuutalaisten Saksalle luovuttamista vastaan. Suomesta luovutettiin marraskuussa 1942

Saksan miehittämään Viroon 24 henkilöä, joiden joukossa oli kahdeksan juutalaispakolaista. Näistä kahdeksasta vain yksi selvisi hengissä Auschwitzin tuhoamisleiriltä.

Sodan jälkeen Abraham Stiller palkittiin Suomen Leijonan kunniamerkillä. Hänen Vera-vaimonsa kuoli vuonna 1964. Vielä 80-vuotiaana Abraham keräsi varoja seurakuntansa vähävaraisille. Samoin hän osallistui varojen keräämiseen Helsingin synagogarakennuksen seinustalle pystytettyä muistolaattaa varten. Siinä muistetaan kahdeksaa Suomesta luovutettua juutalaispakolaista. Laatta paljastettiin 3. toukokuuta 1970. Abraham Stiller kuoli vuonna 1972.

Abraham Stillerin elämästä on valmistunut **Klaus Härön** ohjaama elokuva Ei koskaan yksin, joka osittain perustuu tositahtumiin. Elokuva keskittyy Stillerin ja kahden juutalaispakolaisen tarinaan. Stilleristä ilmestyi elämäkertakirja vuonna 2003 ja uusintapainos 2024. *Rony Smolar: Setä Stiller – Valpon ja Gestapon välissä, Tammi 2024.*

Teksti
Lasse Koskinen

Rony Herman ja Naemi Latzer elokuvan pakolaisina. Ville Virtanen esittää Abraham Stilleriä. Kuva: Nordisk Film.

Ystävänäpäivä illallinen Mukkulan kartanolla

Tänäkin vuonna haluamme tarjota kaikille unohtumattomia elämyksiä, mieleenpainuvia tapahtumia ja loistavia tarjouksia!

Tervetuloa nauttimaan 3-ruokalajin herkullisesta illallisesta rakkaasi kanssa tunnelmalliseen miljööseen.

Perjantaina 14.2 klo 18:00.

Illallisen hinta 71 € /hlö

Lisätiedot ja pöytävaraukset:

visit@mukkulankartano.fi / +358 40 658 1881

YSTÄVÄNPÄIVÄ- KAHVILA OLO

Pe 14.2. klo 13-19

EnjoyNature B&B

Ehtootie 26, Pyhäniemi

Minipannarit kahdelle 10 €

Tervetuloa herkuttelemaan!

NARINOITA VAI TOSITARINOITA HULVATTOMAN HAUSKA MUSIKAALIKOMEDIA!

Narinoita vai tositarinoita musiikkikomedia

La 8.3.2025 klo 15 Tallukka, Vääksy

hauska musikaalikomedia aidoista ja oikeista tosielämän tilanteista

Rooleissa: Jarno Kokko, Johanna Rantsi, Anneli Mattila,

Anne Tanskanen, sekä Juha Hautaluoma.

Liput: alkaen 30 euroa Liput: lippu.fi, R-kioskit

ja p. 040 740 6354 sekä ovelta!

SAVIAHON MYYMÄLÄ HYVINKÄÄLLÄ

Hämeenkatu 37, p. 019-469 324

Avoinna: ark. 10 – 17, la 10 – 14

VANHAN TAVARAN KAUPPA

Lomonosovin eläimiä

Arabian kahvikuppeja

Valaisimia

ARABIAN ASTIOITA:

Valencia, Sointu, Krokus, Faenza, Kirsikka, Gardenia, Kastanja, Ali, Myrna, Signapore, Maisema, Kesäkukka, Suomenkukka, Kilta, Maire, Kultakoriste, Rajja, Pitsi, Leena, Kimmel, Uhtua, Ruija, Kosmos, Pirtti, Otso, Meri, Saara, Kaira, Taika, Anemone, Airisto, Harlekin, 24H jne.! Maitokannuja, hillo- ja maustepurkkeja, voipyyttyjä...! Seinälautasia: Kalevala, Tomula, Alariesto, Von Wright, Heljä Liukko-Sundström, Vuosilautasia, Joululautasia, Romanttinen puutarha ym.

Riihimäen lasia

IITALAN LASEJA:

Kekkerit, Niva, Festivo, Asklak, Kalinka, Pisanrenngas, Jäänsärkijä, Helminauha, Vellamo, Tsaikka (kulta, lila), Kastehelmi, i-lasi, Pioni, Apila, Herttua ym.

PALJON VANHAA- JA KERÄILYTAVARAA:

Huonekaluja, Valaisimia, lampunkupuja, valaisinkristalleja, aterimia, avaimia, naulakoita, ryijyjä, Riihimäen lasin maljakoita ja laseja, lasipurkkeja, Savitorppa, koulun opetustauluja, emaliastioita, patoja, peltikahvipurkkeja, kuparipannuja, mortteleita, Lomonosovin eläimiä. Ja paljon muuta!

Arabian astioita

TRIKOO MATONKUTEITA:

Värit: Valkoinen, musta, sininen, harmaa. 3 euroa/kg.

Ompelutarvikkeita: Nappeja, vetoketjuja, nauhoja, pitsejä, kankaita ym.

KAIKKI LOPUT KANKAAT 2 EUROA / METRI!

Puuaskartelutarvikkeita: Palloja, helmiä, pyöriä, tappeja ym.

Arabian seinälautasia

OSTAMME KUOLINPESÄÄ JA MUUTTOIRTAINTA!

Pikaraista reseptiä

Rahat tai terveys!

Sama velkapelottelukeskustelu jyllää myös SOTE-palveluiden järjestämisessä kuin muutenkin maassamme. Kansalainen voi saada kuvan, että terveyspalvelut ovat ttehtomat ja mikä pahempaa: huonot. Keskustelu onkin saanut aikaan sen, että ihmiset eivät enää luota julkisiin terveyspalveluihin. Samaan aikaan, kun hyvinvointialueet (HVA) pakotetaan säästämään itsensä hengiltä, annetaan huomattavia rahasummia yksityisille terveyspalveluille verovarosta.

Itse olen ollut töissä terveydenhuollossa liki 30 vuotta ja voin kertoa: palvelut ovat erinomaiset ja maailmallakin arvostetut. Kun apua tarvitsee, sitä saa. Ja ennen kaikkea: palvelua saa sellaisella hinnalla, ettei se romahduta kenenkään taloutta. Pelkkä synnyttämisen voi maksaa joidenkin ihailemassa, maailman kalleimmassa, Yhdysvaltojen vakuutuspuhjoisessa järjestelmässä kymmeniä tuhansia. Yksityisen vakuutuksenkin kanssa on omavastuu tuhansia. Suomessa syöpään sairastunut maksaa vain käyntimaksut, vaikka todelliset kustannukset olisivat jopa satoja tuhansia. Maksamme veroja, että tämäkin turvaverkko toimii. Ja se toimii!

Jonotus ei ole kivaa

Toki esimerkiksi jonot toimenpiteisiin ovat tuskastuttavan pitkät ja hoito-

paikan saaminen kestää. Monet nämä asiat olisivat korjattavissa pienellä lisäpanostuksella, mutta on arvovalinta, mihin valtion rahat kohdistetaan. Nyt pyritään saamaan siirtymää lääkärikäynneissä julkiselta yksityiselle. Äkkiseltään se voisi tuntua hienolta ratkaisulta, jos se olisi tehokasta. Sitä se ei kuitenkaan ole: rahat ovat valuneet yritysten kätteisiin ja yksi lisääntynyt käynti on maksanut tuhansia euroja, kuten Kelan tilastot kiistämättä osoittavat.

Mutta kun käytetään veronmaksajien rahoja, niin mikään hinta ei ole liikaa? On lähtökohtaisesti epäreilu asetelma vertailla yksityistä ja julkista terveydenhuoltoa keskenään. Mikäli mittariksi otetaan ns. ovipumpun käyminen tai vaikkapa yksittäinen leikkaus, ovat mittarit vääriä. Onko hoito vaikuttavaa? Julkisella on pakko pyrkiä vaikuttavuuteen: asian pitää tuottaa terveyshyötyä tai muuten se on muilta pois, koska resurssit (työntekijät, rahat, laitteet) ovat rajalliset. Tällaista tarvetta yksityissektorilla ei ole: käynnistä saa korvauksen, vaikka vastaanotolla keskusteltaisiin puutarhahoidosta.

Entä leikkaustoimenpiteet? Yksikköhinta saadaan kyllä laskettua ja se voi olla jopa edullisempi yksityispuolella. Miksi? Koska julkinen saa järjestää kaiken muun toiminnan, joka ei olisi taloudellisesti kannattavaa: tehohoidon,

päivystyksen ja... -esimerkiksi yksityispuolen leikkauskomplikaatioiden hoidon. On helppo poimia rusinat pullasta, kunne tarvitse siivota keittiötä.

Pelaammeko itsemme markkinoilta?

HVA:lla joudutaan suurentamaan asiakasmaksuja jopa 45%, ja poliklinikkamaksu erikoissairaanhoidossa maksaa nyt 66,70 euroa. Se varmasti hankaloittaa palveluihin pääsyä. Erikoislääkärikäynti suuressa lääkärikeskuksessa Lahdessa on halvimmillaan 22 €, kun Kela korvaa 30 €. Siirtymä yksityispuolelle voi vähentää HVAn tuloja, mutta lisää kustannuksiamme mm. lisääntyneinä läheteinä.

Mikäli potilas tarvitsee yksikertaistakin lisätutkimusta (lääkärikeskuksessa verensokerin mittaus n. 40€, ekg n. 80€ ja tulehdusarvo CRP n. 50€), voidaan hänet lähettää hänet esim. päivystykseen niitä varten, vaikka omassa sote-keskuksessa nuo hoituisivat lähes ilmaiseksi vieritestinä. Mikäli toiminta on tarkoitus pitää omissa käsissä ja tukea perustasoa ja hillitää kustannuksia, ei tämä ole oikea tapa.

Tilanne on absurdi: suurenna omia maksujamme, jotta voimme ojentaa ne toisaalle. On myös riski, että tärkein voimavaramme eli työvoima siirtyy yksityispuolelle. Kuka sitten hoitaa päivystysleikkaukset?

Priorisointia pitää tehdä

Priorisointikeskustelu pitää käydä: mitä palveluita yhteiskunnan on tuotettava ja paljonko se saa maksaa. Ei ole vain löytynyt poliittista tahtoa luoda lainsäädäntöpohjaa näille keskusteluille. Päätökset näistä asioista tehdään Arkadianmäelle, ei aluevaltuustoissa. Aluevaltuustojen pitää vain valita huonojen vaihtoehtojen välillä, kun valtiovarainministeriö ei anna mahdollisuutta kuin rikkoa valitsemaansa lakia: joko lakia HVAn rahoituksesta tai perustuslakia.

Omasta mielestäni perustuslaki ja oikeus terveyteen ovat painavampia.

Mutta luotetaan kuitenkin julkiseen terveydenhuoltoomme ja pidetään sen puolia! Se on yksi yhteiskuntamme helmistä. Kukaan ei toivo sairautta, mutta on hyvä tietää, että apua saa.

Harri Pikkarainen ihmisistä ja poliitikkasta kiinnostunut lahtelainen lääkäri

Konserttitalo makeisilla ja kynsilakalla

Viipurin musiikkiopisto hankkeen takana

RAKENNUSHANKE. Viipurin suunniteltiin konserttitaloa vuonna 1938 Linnan-kadun tontille. Boris Sirpon vuonna 1918 perustaman Viipurin musiikkiopiston oli tarkoitus toimia talossa. Talvisota keskeytti suunnitelmat, kun Viipuri evakuoitiin sodan vuoksi. Kaupunki vallattiin takaisin jatkosodassa elokuun lopussa 1941. Vuonna 1942 esiteltiin arkkitehti Ragnar Ypyän suunnitelma Viipurin konserttitalosta, johon sisältyi 900 hengen konserttisali.

Talvisodan aikana Viipurin musiikkiopisto evakuoitiin Lahteen, jossa Viipurin opiston toiminta käynnistettiin uudelleen 19. lokakuuta 1940 teatteritalon juhlasalissa, eli nykyisessä Pikku-Teatterissa, Loviisankatu 8:ssa. Opetustoiminta keskittyi apteekin talon yläkertaan, Rautatienkadun ja Harjukadun kulmaan.

Sokeria Ruotsista

Viipurin musiikkiopisto neuvotteli johtajansa Felix Krohnin johdolla Lahden kaupungin kanssa konsertti- ja opistorakennuksen saamisesta Lahteen. Taloa sijoiteltiin Alatorille ja siitä myös valmistui alustava suunnitelma.

Alue todettiin liian ahtaaksi. Suunnitelma kuitenkin eli, ja talon alkupääoma saatiin lahjoituksena Ruotsin Västeräsin kaupungilta vuonna 1947.

Elettiin sodan jälkeistä pulaa-aikaa. Opiston johto hankki Västeräsin lahjoitusvaroilla sokeria. Sitä käytettiin raaka-aineena, kun Fazer valmisti konserttitalon varojen hankkimiseksi hedelmä-ramelleja, jotka myytiin noin neljän miljoonan markan tuotolla Helsingissä, Tampereella ja Lahdessa. Tämän rahoitusidean suunnittelivat Felix Krohn ja hänen poikansa, lainopin kandidaatti ja ekonomi Juhana Kurki-Suonio.

Kynsilakkaa Yhdysvalloista

Lisää rakennusrahastoon toi vuonna 1948 joulun alla toteutettu riisikauppa. Kurki-Suonio osti Ruotsista 14 000 kiloa riisiä. Ostohinta oli noin 60 markkaa kilolta. Paulig-yhtiö pakkasi riisin ja se myytiin 800 markan kilohintaan. Riisit myytiin loppuun viikossa. Varoja saatiin myös kosmetiikka-

myynnillä, kun Felix Krohn matkusti New Yorkiin ja osti sieltä kynsilakkaa. Sitä ei Suomesta saanut liikkeistä.

Myyntituotoilla saatiin tilille noin 80 miljoonaa markkaa. Suomen eduskunta myönsi Lahden konserttitaloon rakentamistukea 122,5 miljoonaa markkaa useammassa maksuerässä. Lisäksi järjestettiin varojen keräämiseksi konsertteja, joissa esiintyi Viipurissa Boris Sirpon opissa ollut viulistilahjakuus Heimo Haitto. Boris Sirpo keräsi varoja Yhdysvalloista ja lahjoitti itsekkin Lahden konserttitaloa varten.

Seminaari ja konsertti

Arkkitehtien Heikki ja Kaija

Lahden konserttitalo valmistui syksyllä 1954. Sen rahoitus vaati monenlaista nokkeluutta. Kuva: Lasse Koskinen.

Sirenin suunnittelema Lahden Konserttitalo avattiin avajaiskonsertilla 21. lokakuuta 1954. Konsertissa esitettiin Felix Krohnin säveltämän sinfonian osa Talvi. Lahden kaupunginorkesteria johti Martti Similä. Talon 70-vuotisjuhlallisuuksia vietetään seminaarin ja juhlaconsertin merkeissä. Viipurin suunnitellun konserttitalon pienoismalli on nähtävissä valokuvana Lappeenrannan museon kokoelmissa. Talot muistuttavat toisiaan.

Riitta Niskanen: Lahden konserttitalon rakennushistoria, Musiikkiopiston Omakotisäätiö 2004.

Lahden Lasten Talvikarnevaalit tuo iloa ja taikaa talven sydämeen

Talvikarnevaalit on paljon enemmän kuin vain talvinen festivaali: se on yhteinen juhla, joka kokoaa yhteen kaikenikäiset ja tarjoaa unohtumattomia kokemuksia. Lahden Lasten 42. Talvikarnevaalit järjestetään 25.1.–16.2.2025. Teemana tulevilla Talvikarnevaaleilla on Entten tentten teelika mentten.

Ohjelmanjärjestäjiltä on toivottu monipuolisia, innostavia, uudenlaisia ja eritaiteen aloilta tulevia esityksiä sekä työpajoja Talvikarnevaaleille. Toiveena on saada aikaisempien vuosien tapaan laaja yhteistyökumppaneiden joukko mukaan toteuttamaan iloista koko perheen festivaalia. Tavoitteena on, että lapset eri ikäryhmissä tulisivat huomioiksi ohjelmistossa.

Lahden Lasten Talvikarnevaalit valloittaa ohjelmistollaan

Talvikarnevaalit on yksi kaupungin odotetuimmista talvitapahtumista, joka tuo yhteen perheet, lapset ja lapsenmieliset. Tapahtuma on vakiinnuttanut paikkansa talvikuuksien kulttuuritarjonnassa. Karnevaalit järjestetään vuosittain tammihelmikuussa ja ne täyttävät Lahden alueen värikkäällä ja monipuolisella ohjelmalla, joka ilahduttaa ja viihdyttää talven keskellä. Mukana on kymmeniä eri lastenkulttuurin ohjelmanjärjestäjiä.

Avajaistapahtuma

Talvikarnevaalien avajais-

tapahtuma lauantaina 25.1. klo 14–17 Lahden Konserttitalolla käynnistää Talvikarnevaalit. Tapahtumassa esiintyvät Maisteri Molto, Klovni Sebastian ja TuusiBuusi-orkesteri. Lavalla nähdään lisäksi myös Lahden Tanssiopiston ryhmät sekä Lahden Nuorisoteatteri.

Tapahtumassa on myös monia työpajoja, joissa pääsee askartelemaan tai leikkimään. Mannerheimin Lastensuojeluliitto ottaa vastaan ehjiä ja käytettyjä tai uusia leluja, jotka luovutetaan eriarvoisessa asemassa olevilla lapsille. Tapahtumaan on vapaa pääsy, tervetuloa viihtymään koko perheen voimin.

Festivaali täynnä hauskanpitoa

Lahden Lasten Talvikarnevaalit tarjoaa ohjelmaa, joka vie osallistujat mukaansa satumaiseen maailmaan. Tapahtuman ohjelma on suunniteltu erityisesti lapsille, mutta perheet ja aikuiset voivat nauttia siitä yhtä lailla. Talvikarnevaalit toivottavat yleisön taianomaiselle matkalle. Mahdollistajana Lahden kaupungin kulttuuripalvelut

Lahden kaupungin kulttuuripalvelut koordinoi festivaaleja sekä vastaa markkinoinnista ja tiedottamisesta. Lastenkulttuurin ammattilaiselle on esitetty haastea kehittää uusia toimintamuotoja ja myös festivaali on luvannut osallistua erilaisiin yhteistoutantoihin.

Ammattitaidolla kaikki huollot ja korjaustyöt autosi merkistä tai iästä riippumatta – ja takuu säilyy! Automaattivaihteiston öljynvaihdot ja huuhtelut.

AD-Autohuolto Make & Jani

Terveystie 16, 15860 Hollola
Puh. (03) 780 4844

HYDROS OY

Konekorjaamontie 3, 15550 Nastola
(03) 876 500

Päivystys 044 587 6500

www.hydros.fi

- Hydrauliikka
- Pneumatiikka
- Letkut
- Asennus ja huolto

- Suunnittelu ja valmistus
- Kaasut ja hitsaustarvikkeet

Ostetaan traktorit!

Kaikenkuntoiset / -merkkiset!

Myös maanrakennus- /

maatalouskoneet/

Kuorma-autot

p. 040 507 6406

Varma näkijä
0700 51040
Ei niin pientä tai suurta asiaa, etten voisi auttaa!
2,23 €/min +pvm, rvy, PL 52, Tv

Kemialliset aineet ovat riski – alkuperästä riippumatta

Allergia on tavallinen riesa, ja sen erilaisia aiheuttajia on tavaton määrä. Kaikille allergioille ei ole tutkimusmenetelmiä. Joskus allergian hoksaminen vaatii salapolisiin taitoja. Kerron todellisen tapauksen.

Ihottuma mehusta

Työntekijälle tuli sai kasvoin ja kaulalle kutiavaa ihottumaa. Sen arveltiin syntyneen työpaikan kemikaalista. Hänet siirrettiin ehdottomasti puhtaaseen työ-ympäristöön. Ihottuma parani. Sitten! Ihottuma ilmestyi uudestaan! Kyseessä oli allergia, mutta mille? Ei ainakaan työpaikan ilmastolle.

Tehtiin perusteellisia tutkimuksia, joissa allergian syy ei selvinnyt. Ihottuma parantui ja välillä se ilmestyi uudestaan.

Kuukausien kuluttua fiksu potilas tuli kertomaan keksineensä ihottuman aiheuttajan. Se oli muuan A:lla alkava appelsiinituoremehu. Hän oli tehnyt altistuskokeen terveenä. Mehua juotuaan ihottuma lehahti. Se oli varma todiste. Arviointia hämmensi se, että henkilö nautti muita appelsiininimehuja ongelmitta.

Luonnontuote ei takaa turvallisuutta

Luonto on täynnä vaarallisia kasveja, esimerkkeinä valkoinen karpäsieni ja muuan punainen marja, näsiä. En kerro kuinka monta näsiän marjaa on tappava annos. Koskaan ei tiedä, mihin tarkoitukseen tietoja käytetään.

Kaukomailta haettuja tai tilattuja luontaistuotteita on tutkittu. Niiden on havaittu sisältävän monenmoisia

myrkyjä, raskasmetalleja ja torjunta-aineita. Pakkauksen tuoteselosteeseen ei ole luotamista.

Haitoilta välttyminen on yksinkertaista. Ei pidä metsästä tuoda kotiin sieniä, joita ei tiedä ehdottomasti vaarattomiksi. Tuttujen sienten oikea käsittely pitää hallita.

Korvasienessä kovaa myrkyä

Korvasienten myrkyin poistamiseen ei riitä kiehauttaminen eli ryöppäys. Korvasieniä pitää keittää runsaassa vedessä vähintään viisi minuuttia, sitten keitinvesi kaadetaan pois, ja laitetaan puhdas vesi tilalle. Uusi viiden minuutin keittäminen. Höyryn hengittämistä on vältettävä.

Muuten, kannattaa katsoa keittoaika kellosta. Joskus aika kuluu yllättävän hitaasti.

Korostan: kiehauttaminen ei riitä.

Joku ehkä ihmettelee, jääkö korvasieniin mitään makua perusteellisen keittämisen jälkeen. Kyllä jää. Kemiassa on selitys. Sienen myrky, gyromitriini on vesiliukoinen aine. Siksi se liukenee keitinveeseen.

Sen sijaan sienen makua antavat kemikaalit ovat rasvaliukoisia. Herkullisuus saadaan esille käyttämällä ruuaksi valmistaessa rasvaa. ”Joka voita säästää, se korvasienillä herkuttelijaa vihaa”.

Pihkasta allergiaa

Pihka on luonnontuote. Lääketieteellisessä Aikakauskirja Duodecimissa raportoitiiin äskettäin pihkavoiteen aiheuttamasta kosketusallergiasta. Pihkavoiteet ja muut suositut iholle laitettavat valmisteet

sisältävät luonnonhartsia, joka on herkästi allergisoiva aine.

Pihkatuotteiden allergia on voimakas, eikä se katoa. Laastareiden liima-aineessa on tämän ryhmän aineita.

On lukemattomia yleisiä ihoallergian aiheuttajia. Ennen vanhaan oli kosmeettisissa tuotteissa miltei säännömukaisesti perunbalsamia. Se tuoksui miellyttävältä, mutta allergisoituminen oli kenkkua, koska vaihtoehtoi-

sia kosmeettisia tuotteita oli vaikea löytää. Jotkut joutuivat lopettamaan deodoranttien käytön kokonaan. Jos haluaa välttää allergioita, kannattaa karttaa kaikkea kontaktia kemikaaleihin. Rehelliä ollaksemme, suurin osa kosmetiikasta on turhuutta. Hien hajun haitat vähennetään tiheillä, tavallisilla pesuilla.

Jyrki Joensuu
on yleislääketieteen ja psykiatrian erikoislääkäri.

Jos usein pääsee järveen pulahtamaan, kesällä ei tarvitse saippuaa tai dödöä.

Alansa Osaajat

Apteekki

Tervetuloa! **APILA**
APTEEKKI

Apila Apteekki, Prisma Laune
Palvelemme ma-pe 8.30-19.00, la 8.30-16.00 su 12.00-16.00
Puh. 03 876 220 www.apilaapteekki.fi

Kuulohuolto

Acustico
kuulopalvelut

- Kuulontutkimukset
- Kuulokojeet ja tarvikkeet
- Kuulon apuvälineet
- Kuulonsuojaimet

Aleksanterinkatu 34 Lahti
0503540014
www.acustico.fi

Parturi-Kampaamo

Parturi-kampaamo – enemmän kuin hiustenleikkaus!
Kuitu- ja aitohiuseruukit (myös maksusitoumuksella), lisäkkeet
Hiusjuuritutkimukset ja hiuspohjanhoidot
Bemer-hoidot ja Bemer SLT-valoterapia

Varaa aikasi timma ajanvaraksella
tai soita **03-7818177**
Rautatienkatu 14, Lahti
www.lahdenhiusklinikka.fi

Lahden hiusklinikka

Autoala

Vetokoukku Lahti
www.vetokoukku.fi
puh. 044 248 7929

Leipomo

Leipomo Metsäkukka

Leipomo Metsäkukka
Mestarinkatu 10
15800 Lahti
p. 040 55 33 270
leipomo@metsakukka.fi

Noutomyymälä avoinna ke-pe 6.30-11, la 7.30-10.
Mestarinkatu 10, 15800 Lahti. Tervetuloa!
Tuotteet saatavilla myös lahden alueen K kaupoiista.

Seuraava lehti ilmestyy viikolla 6 7.2.2025
Varaa paikkasi ajoissa

Hieronta

Tervetuloa hierontaan!
Vaivaako selkä-niska-hartiaseudun kivut?
Hannu Toivakka
0400 842 607

- hieronta
- osteopaattinen mobilisointi
- hermoratahieronta
- tutkiminen ja testaus

Rautatienkatu 19 B, 3. krs, huone 35, 15110 Lahti

Muuttopalvelu

ALLWORKS
EDULLISET MUUTOT JA KODIN PALVELUT
ALLWORKS.COM
PUH. 03-7345008

Rakennusala

Tempotec Oy

MAANRAKENNUS JA NOSTOPALVELUT

Teemu Siren 040 750 5922 | www.tempotec.fi

Kotityöpalvelu

Alina
Kotisiivoukset
laatutakuulla!
40€/h

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
044 455 6930

Meiltä saat
kotitalousvähennyksen -35%.

Ompelukoneita

LAATUKONEET EDULLISESTI MYYNTI - HUOLTO - KORJAUS KAIKKI MERKIT

PFAFF EZA SINGER
Husqvarna JUKI baby lock
BERNINA brother elna

TORIN OMPELUKONE
www.torinompelukone.fi - p. 0400 769 632
Rauhankatu 18, Lahti
Av. ma, ti, to, pe 10-17, ke 9-18

Alansa osaaja
Palvelisiko tämä juuri sinun yrityksesi tarpeita ja näkyvyyttä.

Tämän ilmoituksen koko on 82 mm x 50 mm
hinta 40,00€ / ilmoitus
minimi ilmoitusjakso 3 kuukautta.

Otathan yhteyttä
Niina Ojansivu 040-763 2224

Lukijan kuva

Lähetä meille lempikuvasi!
toimitus@lahdenseudun uutiset.com

Jalkarannan talvea- Lahti Kuva: Anitta Lieko.

Parantaja • Näkijä • Auttaja • Opastaja

Vera Valomeri
0700 833 64

Neitsyt Marian energioilla
voimaa valintoihisi!

www.valontervehdys.fi
(2,37 €/min + pvm)

LEHTISEN
RAKENNUS JA KONE

040 719 2965

UUDISRAKENTAMISESTA
KAIKENLAISIIN REMONTTEIHIN

MAANSIIRTOTYÖT

KULJETUSPALVELUT

KOKONAISURAKOINTI

MURSK- JA SORATOIMITUKSET
OMALTA SORANOTTOALUEELTA

WWW.LEHTISENRAKENNUSJAKONE.FI
- PAIKALLISTA VOIMAA -

VARAA OMA VAALI-ILMOITUS

Lahden Seudun Uutisista

Vaalilehdet ilmestyvät 7.3, 21.3 ja 4.4.2025
Varaa oma paikkasi ajoissa!

lisätietoja

niina.ojansivu@lahdenseudun uutiset.com

NIINAN NIKSIT

Niina Ojansivu
Keittiöpäällikkö

Juustoinen riistapata

Tammikuu ja kevääseen siirtyminen on patojen aikaa. Mausteiset ja pitkään hautuneet padat ovat mukavia ruokia valmistaa ja niitä voi tehdä erilaisista raaka-aineista. Nyt lihana oli saksanhirvi, jota saa ainakin pakasteena ruokakaupoista. Kiireetöntä aikaa ja mahtavia makuja näin vuoden alkuun.

Juustoinen riistapata

500 g saksanhirven
käristyslihaa
1-2 sipulia
2 rkl voita
6 dl vettä
1 rs savuporotuojuustoa
150 g leipäjuustoa
1 paprika
1 dl hilloisipulia
mustapippuria rouhittuna
n. 1 tl suolaa
suuruste:
1 dl vettä
1 rkl maissitärkkelystä
(Maizena)
pinnalle persiljaa

Ota liha sulamaan ajoissa
(½-1 h), hienonna sipuli.

Ruskista voissa lihat ja sipuli,
lisää vesi ja anna hautua ainakin
puoli tuntia. Pilko paprika
ja leipäjuusto. Lisää pannulle
tuorejuusto, hilloisipulit, paprika
ja leipäjuusto.

Lisää suuruste ohuena nauhana
joukkoon. Kypsennä
muutama minuutti.

Tarjoile perunamuusin
kanssa.

Joutsenmerkki uudisti kosmetiikan vaatimuksia – haitalliset aineet ja ylipakkaaminen yhä tiukemmin kuriin

Yli 70 prosenttia pohjoismaisista kuluttajista pitää tärkeänä valita ympäristölle parempaa kosmetiikkaa, kuten ihon- ja hiustenhoitotuotteita. Valintaa voi helpottaa Joutsenmerkki, jonka kriteerejä on juuri päivitetty.

Pohjoismaiset kuluttajat arvostavat ympäristölle parempaa kosmetiikkaa. Joka toinen on kuitenkin havainnut kosmetiikkatuotteita markkinoitavan usein ympäristöystävällisinä ilman hyviä perusteita. Yhtä moni pitää ympäristölle hyvien kosmetiikkatuotteiden löytämistä vaikeana.

Tämä selviää Joutsenmerkin pohjoismaisesta kuluttajatutkimuksesta, ja tässä Joutsenmerkki voi auttaa.

– Yksi Joutsenmerkin tärkeistä teemoista on aina ollut kemikaaliturvallisuus. Suoraan iholla käytettävissä ja usein jäteveeten huuhtoutuvissa kosmetiikkatuotteissa se on tietenkin keskeisessä roolissa. Uudessa kriteeriversiossa monia haitallisia aineita on jälleen kielletty sekä raja-

voja ja määritelmiä tiukennettu, Ympäristömerkintä Suomen asiantuntija **Mari Åkerberg** sanoo.

Säännöllisten kriteeripäivitysten ansiosta Joutsenmerkki on niin kuluttajille kuin hankkijoillekin kätevä apuväline turvallisempien tuotteiden valitsemiseen. Lähes 90 prosenttia kuluttajista luottaakin tuotteen olevan ympäristölle hyvä valinta, jos sillä on Joutsenmerkki.

Turvalliset raaka-aineet ja tehokkaat pakkaukset

Kosmetiikan uudistetuissa kriteereissä esimerkiksi Joutsenmerkin jo aiemmin rajoittamien mikromuovien ja hormonitoimintaa häiritsevien aineiden määritelmiä on tarkennettu. Myös hajusteisiin liittyviä vaatimuksia on tiukennettu, ja esimerkiksi muovin käyttö kosteuspyyhkeissä on nyt kielletty.

– Joutsenmerkki seuraa kriteerikehityksessään tuoreinta tutkimustietoa ja toimialojen kehitystä. Vaatimustaso py-

ritään asettamaan kunnianhimoiseksi, mutta kuitenkin sellaiseksi, että edelläkävijöiden on se mahdollista saavuttaa. Näin merkistä hyötyvät niin ympäristö, yritykset kuin kuluttajatkin, Åkerberg sanoo.

Joutsenmerkki edistää myös pakkausten materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta. Monissa kosmetiikkatuotteissa käytetäänkin suhteettoman paljon pakkausmateriaaleja.

Esimerkiksi muovipakkauksille merkki asettaa muovilaatujen erottelua ja kierrätysmuovin laatua edistäviä vaatimuksia, etiketit mukaan lukien. Pahvi-, lasi- ja alumiinipakkauksille on asetettu myös materiaalikohtainen minimivaatimus kierrätysmateriaalin osuudelle.

Kaikkien pakkausten on oltava kuluttajalle helposti lajiteltavia ja tehokkaita suhteessa niiden sisältämän tuotteen määrään. Esimerkiksi hotellikäyttöön suunnatuille pienoispakkauksille ei voi hakea Joutsenmerkkiä.

Joutsenmerkitty kosmetiikka pähkinänkuoressa

– Kemiallisten aineiden ympäristöominaisuudet huomioitu, esim. hajoavuus, biokertyvyys ja myrkyllisyys vesielioille

– Kemiallisten aineiden terveysominaisuuksia säädelään tiukasti: syöpää aiheuttavat, lisääntymisterveydelle vaaralliset ja perimää vaurioittavat aineet on kielletty. Myös tunnistetut tai mahdollisesti hormonitoimintaa häiritsevät aineet on kielletty, eikä tuotteissa saa käyttää PFAS-yhdisteitä.

– Ei hajusteita lapsille suunnatuissa ihon- ja hiustenhoitotuotteissa

– Mikromuovit kielletty, eikä kosteuspyyhkeissä saa käyttää muovikuituja

– Palmuöljyn ja palmudinöljyn tulee olla RSPO-sertifioitua

– Rajoituksia pakkausten määrälle ja materiaaleille

OSTETAAN SEKÄ MYYDÄÄN KULTAA JA HOPEAA

sekä vanhoja rahoja, kolikoita (myös Moneta), seteleitä, kelloja, postimerkkejä, vinyylilevyjä ja militariaa

KULTA HOPEA

Kiertuepaikat (olemme parkkipaikalla):

31.01.2025 perjantai
09:30-11:00 Lahti, S-Market Mukkula
12:10-13:30 Kuhmoinen, tori
14:00-15:00 Padasjoki, ABC
15:30-16:45 Vääksy, K-Supermarket
17:20-18:30 Lahti, ABC Renkomäki

01.02.2025 Lauantai
09:30-10:50 Järvelä, S-Market
11:20-12:50 Lahti, Okeroinen, K-Supermarket
13:30-14:50 Heinola, tori
15:30-17:00 Hollola, Prisma
17:30-18:30 Orimattila, K-Supermarket

02.02.2025 Sunnuntai
09:30-11:00 Mäntsälä, Lidl
11:40-13:00 Hollola, K-Market Soramäki
13:30-15:00 Orimattila, Tokmanni
15:45-16:45 Kausala, S-Market

03.02.2025 Maanantai
09:30-11:00 Nastola, K-Supermarket
11:30-13:00 Lahti, Citymarket Paavola
13:45-14:45 Artjärvi, tori
15:00-16:00 Myrskylä, Sale
16:30-17:30 Pukkila, Sale

04.02.2025 Tiistai
09:30-11:00 Mäntsälä, Kauppatori
11:40-13:00 Lahti, SPR Kontti
13:15-14:30 Lahti, S-market Jalkaranta
14:50-16:10 Lahti, K-Market Sipurantie
16:30-17:45 Lahti, Sale Ersta

08.02.2025 Lauantai
09:30-10:45 Heinola, tori
11:30-12:35 Sysmä, Tokmanni
13:00-14:00 Hartola, tori
14:30-15:40 Joutsa, Tokmanni
16:20-17:40 Kangasniemi, Tokmanni
18:20-19:00 Toivakka, K-Market

KOTIKÄYNNIT 0800 150 150

Elämäni palapeli

Viisikymmentävuotta sitten olin 13-vuotias. Nuori ja elämä täysin avoimena. Minulle tärkeintä maailmassa oli silloin oma perhe, vanhemmat, sisaret ja muut läheiset. Huolen aiheita syntyi lähinnä tavallisista arjen asioista. Nyt, viisikymmentä vuotta myöhemmin, totean, että elämäni on mahtunut paljon asioita ja tapahtumia, joiden pienistä ja isoistakin palasista elämä on sitten rakentunut.

Elämäni taaksepäin kela- tessa kuin filminauhaa, totean palasten asettuneen paikoilleen välillä ihan itsestään ja välillä vähän avustaen. On tapahtunut asioita, joihin ei ole voinut vaikuttaa ja silti elämä on vain mennyt eteenpäin. Pysäytän filminauhan vuoden 1975 kohdalle. Olin silloin nuori kaupunkilais- tyttö, joka kirjoitteli juttuja päiväkirjaan.

Sydämenmuotoinen päivä- kirja löytyi lipaston pohjalta. Muistan kirjoitelleeni siihen juttuja epäsäännöllises- ti, mutta yleensä aina, kun jotakin merkittävää tapahtui. Avaan päiväkirjan varovasti. Pelkäänkö ehkä salaisuuksien paljastuvan? Uteliasuus voiti ja avaan kirjan. Olin saanut päiväkirjan joululahjaksi talonmies Väinöltä vuonna 1972. En muistanutkaan sitä. Voihan Väinö! Mitä pidem- mälle päiväkirjan sivuilla etenin, muistoja pulpahteli pintaan kuin saippuakuplia.

Vuonna 1975 asuimme Asikkalankatu 39:ssä, kak- sikerroksisessa, Lahden kaupungin vuokratalossa. Kellanuskeaa, ränsistynyt, rapattu kivitalo Lahdessa oli meidän viisihenkisen perheemme koti. Talonmies Väinö perheineen asui ylä- puolellamme, toisessa ker- roksessa. Asikkalankadulla asusti varsin kirjavaa poruk- kaa, josta meidänkään perhe ei juuri poikennut. Kuningas alkoholi ja muut päihteet hallitsivat monen perheen elämää. Mutta, silti ihmiset auttoivat toinen toisiaan. Se opetti ymmärtämään erilai- suutta. Olosuhteet huomioi- den ihmiset vaikuttivat varsin onnellisilta.

Isäni oli varsinainen sup- pliikki- ja puuhamies. Hän vaikutti siihen, että talon pihaan saatiin vesikaivo, kun- nostettiin ulkovessa, sauna ja toimitettiin lämmityksessä tarvittavia polttopuita. Nuor- en ihmisen elämä viisikym-

mentä vuotta sitten oli aivan erilaista kuin tänä päivänä. Ei ollut omaa huonetta ja tein koululäksyt keittiön pöydällä. Osallistuin veden kantamiseen sisälle ja ulos. Suihkua tai ammetta ei ollut. Peseytymiseen tarkoitettu vesi lämmitettiin kattilalla puuhellalla tai ulkosaanun padassa. Hiukset pestiin sil- loin, kun kerran viikossa käytiin saunassa. Meillä oli keittiö ja yksi huone, joka toimi sekä olo- että makuu- huoneena. Sohvasta levitet- tiin yöksi peti, jossa me lapset nukuttiin ns. siskonpedissä.

Vuosi 1975 oli elämänsäni merkittävä vuosi. Muutimme pohjois-pohjanmaalle asumaan. Reisjärvi oli pieni maalaiskylä ja sellainen se on edelleen. Olimme viettäneet vanhempien kotiseudulla monet kesälomat, joten maalaiselämä ei ollut minulle täysin outoa. Isä rakensi sinne meille pienen talon, jossa oli myös sisävesi. Nuori kaupungissa kasvanut teinityttö yritti silloin kovasti ymmärtää vanhempien päätöstä muuttaa maalle

Asia oli vaan hyväksyttävä, vaikka ero muista sisaruksista, joiden kanssa olin elänyt ja kasvanut, tuntui kovalta paikalta. Päiväkirjassa asiasta oli kirjoitettu varsin lyhyt- sanaisesti. Ehkä en osannut kirjoittaa tuntejani auki. Yritin vain sopeutua ja selviytyä. Muistan kuitenkin, miten kaipaasin sisariäni, kavereita ja kaupunkielämää. Toisaalta ihailin maaseudun rauhaa ja luontoa.

Päiväkirjassani kirjoitan, että istuskelin usein talon rappu- silla. Kuuntelin ja katselin ympäristöä, koska siinä oli silloin hyvä olla.

Kävin koulua ja se auttoi selviämässä. Koulu toi jokaiseen päivään tekemistä ja ihmissuhteita, joiden avulla pääsin unohtamaan ikävän. Päiväkirjassa kerron, että odotin loma-aikoja, jolloin muut sisaret tulisivat käy- mään luonamme. Tapaamiset olivatkin sitten yhtä juhlaa. Yhdessä valvottiin kesäisiä öitä, pelattiin majjaa ja pas- kahousua ja naurettiin päälle. Juostiin lehmäaitauksessa lehmiä karkuun, kalasteltiin ja grillailtiin.

Sanotaan, että nuori sydän toipuu nopeasti ja niin toivuin minäkin. Koulunkäynti maalaiskoulussa sujui. Sain hyviä arvosanoja ja keskiar-

vo nousi kohisten. Läksyjen lukemiseen oli runsaasti aikaa, koska eihän siellä ollut paljoakaan muuta tekemistä. Kaikki koulukaverini olivat maatalon lapsia, joten heidän piti osallistua myös vapaa-ajalla maataloustöihin. Kaverisuhteet hoidettiin siis enimmäkseen koulussa.

Kolmen vuoden päästä, heti peruskoulun päättyessä, muutin takaisin Lahteen. Vaikka olin nuori, päätös oli selvä. Äiti kertoi myöhemmin, että koti tyhjäksi lopullisesti, kun lähdin. Koin kuitenkin, että tulevaisuuteni oli kaupungissa.

Opiskelin ja elin nuoren naisen elämää. Pääsin kiinni työelämään ja opiskelin vielä aikuisiällä lisää. Kävin lava- tansseissa, rakastuin ja sain rakkautta. Naimisiin menin yli kolmikymmppisenä ja sain yhden lapsen. Vasta oman lapseni muutettua kodistamme omilleen, luulen tietäväni, miltä äidistäni aikoinaan tuntui.

Nyt, vuonna 2025 asun Hollolassa omakotitalos- sa kahdestaan aviomieheni kanssa, kaupungin kyljessä, kuitenkin maalla. Istun usein kotitaloni rappusilla ihas- tellen ympäristön rauhaa ja luontoa. Uuden oppiminen ja työntekeminen ovat aina olleet minun selviytymiskei- nojani. Ja monet asiat ovat järjestyneet. Tai niin kuin isä olisi sanonut, asiat ovat lutviutuneet. Perin isältäni puhelahjat ja äidiltäni sopeu- tumiskyvyn. Kaikki elämän- vaiheet, vanhemmuus, työ ja opiskelu ovat opettaneet ja kasvattaneet kohtaamaan elämässä niin pettymyksiä kuin ilon aiheitakin. Pysäytän elämän filminauhan tähän ja suljen nuoruuden ajan päiväkirjani. Olen koonnut viisikymmentä vuotta elämän palapeliä palasista, joista oma elämä on rakentunut.

Riitta Yrjänä

Uudet VR-lähijunat käyttöön vähitellen

Työtilaa luvassa matka-ajan työskentelyyn

KISKOLIIKENNE. VR:n uutta lähijunakalustoa otetaan käyttöön Helsingin ja Lahden väliseen junaliikenteeseen vuodesta 2026 alkaen. Uutta kalustoa lähtee liikkeelle vuoden keväällä. Uusi kalusto korvaa vähitellen nyt jo osin kuluneeksi luokitellun lähijunakaluston. Matkustajavau- nujen kuvataan sijoittuvan nykyisten kaukojunien ja lähijunien väliseen muka- vuusluokkaan.

Lahden suunnalta Helsingin työhön matkustavien matkatyöskentely näyttää helpottuvan, junaesittelyn mukaan juniin on tulossa tietokonetöskentelyyn sovel- tuvia pöytäpaikkoja. Pöydät tulevan vastakkain istuttavien tuolien väliin. Pöytäpaikko-

jen takana on normaalisti, menosuuntaan suuntautuvia istuimia.

Laiturilta junaan nousua hel- pottavat vaunujen matala lattiataso, eikä väliovia ole. Sisääntulotilat on eristetty istuinosaista lasiseinä- keillä. Kylmyyttä torjuvat ovien tuntumassa olevat läm- pöpuhaltimet.

Valmistetaan Puolassa

VR-kilpailutti lähijunaka- luston hankinnan. Viime vaiheessa mukana oli viisi junavalmistajaa. Tilauksen sai sveitsiläinen Stadler Bus- snang -yhtiö. Junien huolto sisältyy kauppaan. Vastaa- vaa kalustoa on jo käytössä Helsingin lähiliikenteessä.

Uuteen kalustoon saattaa tulla pieniä muutoksia istui- nosaston osalta nykyiseen kalustoon verrattuna. Vastaa- vaa kalustoa on jo käytössä 2500 junan verran eri puolilla maailmaa.

Ensi vaiheen hankintana VR on ostanut 20 junayksikköä. Hankinnan kokonaishinta on 250 miljoonaa euroa. VR:n mukaan uusien junien energiatehokkuus on 50 prosenttia parempi nykyiseen Helsingin-Lahden-Kouvo- lan välillä käytössä olevaan junakalustoon nähden. VR ja junien toimittaja ovat so- pineet 50 junayksikön lisä- optiomahdollisuudesta. Junat valmistetaan Puolassa.

Teksti: Lasse Koskinen

Uusien Helsingin, Lahden ja Kouvolan välille tulevien lähijunien vaunut näyttävät tältä. Kuva: Railwaygazette.

Seuraava Lahden Seudun Uutiset ilmestyy viikolla 6

Lahden Seudun Uutiset

Postiosoite: Mikontie 8, 16500 Herrala

Toimitusjohtaja: Niina Ojansivu
puh. 040 7632 224
niina.ojansivu@lahdenseudun uutiset.com

Päätoimittaja: Raimo Jokinen
puh. 0400 816 340
raimo.jokinen@lahdenseudun uutiset.com

toimitus@lahdenseudun uutiset.com

Laskutus
niina.ojansivu@lahdenseudun uutiset.com

Kustantaja: Ojanni Oy,
Y-tunnus: 3352639-1

Painopaikka: Lehtisepät Oy
Lukija määrä 50 000

Ilmoitusmarkkinointi:
Niina Leskinen, myyntipäällikkö,
ilmoitusmyyjä, toimittaja
Puh. 041 5499 878
niina.a.leskinen@gmail.com

Vesa Kurjonen, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 9328 113
printtimainos@gmail.com

Harri Leskinen, ilmoitusmyyjä
harri.k.leskinen@gmail.com

Jorma Jokela, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 0371 996
jojo.jokela@gmail.com

Paula Kontio, ilmoitusmyyjä
045 77348 753
kontio.paula@gmail.com

Jakelutelinepaikat:
Lahti: ABC Renkomäki, S-Market Ahtiala, CM Laune, CM Paavola, S-Market Tonttila, Sokos keskusta, S-Market Mascot, S-Market Metsäkangas, S-Market Jalkaranta, S-Market, Hennala, K-Supermarket Okeroinen, S-Market Villähde, Sale Nastola, K-Market Kivistönmäki, Kauppahalli, S-Market Nastola, K-Supermarket Nastola, S-Market Kiveriö, Mytjäläisten kotileipomo

(metsäkangas), Kauppakeskus Karisma, K-Supermarket Ahtiala, Lahden Matkakeskus.

Hollola: Prisma Hollola, K-Supermarket Hollola, Sale Hollola KK, Sale Kukkiila, Kuvamestarit, Messilä Camping, K-Market Soramäki
Hämeenkoski: Koskikartano ja Sale Hämeenkoski.
Järvelä: Neste oil Huoltamo ja S-Market Järvelä, Fotoline
Orimattila: S-Market, K-Supermarket ja Orimattilankehräämö.
Vääksy: S-Market Vääksy ja K-Supermarket Vääksy, Viipurilainen Kotileipomo.

Lehti ilmestyy kahden viikon välein.

Lehti ei vastaa epäselvistä käsikirjoituksista tai puhelimesta sattuneista väärinkäsityksistä aiheutuneista virheistä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu enintään ilmoituksen hintaan. Reklamaatiot kahdeksan (8) päivän kuluessa.

Aineiston jättö maanantaina klo 18 mennessä aineisto@lahdenseudun uutiset.com

ISSN 2490-1105 (painettu)

Hatkaavien nuorten turvallisuudesta on kannettava huolta

Hatkassa olevien lasten turvallisuus on vakava ja monitahoinen ongelma, joka vaatii huomiota ja toimia. Hatkaaminen tarkoittaa sitä, että lapsi tai nuori poistuu luvatta sijaiskodista, lastensuojelulaitoksesta tai muusta huoltajan valvonnasta. Tällaisissa tilanteissa lapsi on usein haavoittuvassa asemassa ja altis erilaisille riskeille.

Riskit liittyvät altistumiseen rikollisuudelle ja hyväksikäytölle, jossa alaikäiset lapset voivat joutua ihmiskaupan, hyväksikäytön, väkivallan tai rikollisuuden uhreiksi. He voivat päätyä tekemään rikoksia saadakseen ruokaa, suojaa tai rahaa tupakkaan, huumeisiin, alkoholiin tai lääkkeisiin päihdetarkoituksessa.

Uhrit ovat usein hyvinkin nuoria ja etenkin tyttöjä käytetään myös eri tavoin seksuaalisesti hyväksi eikä niistä uskalleta kertoa.

Hatkalaiset saattavat myös jäädä vaille perusterveystuella, kuten lääkkeitä tai hoitoa sairauksiin. Lapsilla voi olla vaikeuksia palata turvalliseen ympäristöön, jos he tuntevat häpeää tai pelkäävät rangaistuksia.

Poliisin operatiivisessa työssä ja pakkokeinoista päätävänä esihenkilönä, olen huomannut, kuinka vaikea kysymys hatkanuoret, heidän

auttamisensa ja palauttamisen ovat. Säännökset eivät tue lasten turvallisuutta ja viranomaisten toimivaltuudet ovat puutteelliset samalla, kun huomiota tulee kiinnittää viranomaisten resursseihin kasvaneen hatkaamisongelman myötä.

Poliisi ei ole oikea taho etsimään ja palauttelemaan nuoria toistuvasti, jossa ensisijainen vastuu nuorista on lastensuojelulla. Siksi muutoksia lainsäädäntöön ja toimintatapoihin tarvitaan eri tahoille. Huoli nuorista on suurta, mutta monet säännökset kuten oikeus kotirauhaan estää asuntojen tarkastamisen ilman hyvin painavaa syytä.

Eduskunnan oikeusasiamies Petri Jääskeläinen on nostanut myös nyt esille vakavia puutteita lastensuojelulaitoksesta luvatta poistuneen lapsen palauttamista koskeissa säännöksissä.

Hänen mukaansa nykyinen lainsäädäntö ei riittävästi turvaa lapsen huostaanottoa ja sijaishuoltoa koskevien päätösten täytäntöönpanoa.

Erityisesti poliisin kiinniotto-oikeus on sidottu etsintäkuulutukseen, mikä voi estää tehokkaan toiminnan tilanteissa, joissa lapsen olinpaikka on tiedossa, mutta etsintäkuulutusta ei ole tehty.

Sosiaali- ja terveystieteiden (STM) virkamies-

valmisteluryhmän hanke lastensuojelulainsäädännön uudistamiseksi ja alaikäisille suunnatun integroidun ja suljetun kuntoutuspalvelun perustamiseksi on merkittävä askel kohti parempaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemista.

Alaikäiset, joilla on vakavia psyykkisiä, sosiaalisia tai käytöshaasteita, tarvitsevat erityistason palveluja, jotka eivät aina ole nykyjärjestelmässä riittävästi saatavilla. Tällä hetkellä psykiatrisen hoidon, lastensuojelun ja muiden palvelujen yhteistyö ei ole riittävän koordinoitua, mikä voi johtaa palvelujen pirstaloitumiseen.

Suljettu kuntoutuspalvelu yhdistäisi lastensuojelun, psykiatrisen hoidon ja muun moniammatillisen tuen saman katon alle. Tarkoitus on tarjota kokonaisvaltainen palvelu, jossa huomioidaan nuoren psyykkiset, fyysiset ja sosiaaliset tarpeet.

Tavoitteena on luoda turvallinen ja hallittu ympäristö, jossa nuoren tilanne voidaan vakauttaa ja kuntoutumista tukea

Suljettu ympäristö ei kuitenkaan tarkoittaisi pelkätään valvontaa, vaan korostetaan kuntouttavia ja terapeuttisia menetelmiä.

Mukana olisi esimerkiksi sosiaalityöntekijöitä, lastenpsykiatreja, erityisopettajia,

kuntoutusohjaajia ja muita ammattilaisia. Painopisteenä olisi nuoren toimintakyvyn palauttaminen ja vahvistaminen, jotta hän voi myöhemmin siirtyä avoimiin palveluihin tai takaisin yhteisönsä

Kuntoutukseen sisältyisi sekä yksilöterapiaa että ryhmämuotoisia tukitoimia.

Nuorten toimintakyvyn parantaminen vähentää yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia, kuten uusintasijoituksia tai aikuisuuden sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä. STM:n työryhmän työ ja tulevat ehdotukset ovatkin avainasemassa palvelumallin kehittämisessä.

Mallin onnistuminen edellyttää laajaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja lapsen tarpeiden asettamista keskiöön.

Mira Nieminen
Kansanedustaja

Mielipide

Tipaton tammikuu: Hetki pysähtyä ennen kuin haitat ovat liian suuret

Moni aloittaa vuoden Tipattomalla tammikuulla tavoitteenaan keventää oloa ja puhdistaa kehoa. Mutta entä, jos kyseessä olisi enemmän kuin vain kuukauden mittainen paussi? Entä, jos Tipaton olisi hetki pohtia kokonaisvaltaisesti omaa suhdetta alkoholiin ja sen vaikutuksia elämään?

Alkoholin suurkulutus hiipii usein elämään kuin huomaamatta. Juomatottumukset alkavat aiheuttaa terveyshaittoja, ihmissuhdeongelmia tai vaikeuksia työelämässä. Usein nämä merkit huomataan vasta, kun haitat ovat jo suuria.

Tipaton tammikuu tarjoaa meille kaikille mahdollisuuden tarkastella omia tottumuksiamme rehellisesti. Kysymys ei silloin ole vain siitä, pystyykö olemaan ilman alkoholia, vaan siitä, millainen rooli juomisella on omassa elämässä. Mitä tapahtuu, kun alkoholi poistetaan hetkeksi yhtälöstä? Millaiseksi mieliala, jaksaminen ja ihmissuhteet muuttuvat?

Tutkimukset osoittavat, että jo kuukauden tauko voi tuoda positiivisia vaikutuksia: unenlaatu paranee, mieli

kirkastuu ja energiatasot nousevat. Mutta ehkä tärkeintä on tauon aikana syntynyt ymmärrys siitä, minkälainen oma suhde alkoholiin on.

Erityisesti suurkuluttajalle tipaton voi olla hetki pysähtyä ja miettiä ennen kuin haitat kasaantuvat. On hyvä kysyä itseltään: Tuntuuko juominen hallitsemattomalta? Käytätkö alkoholia rentoutumiseen tai vaikeiden tunteiden pakenemiseen? Millaisia seurauksia juomisellani on lähipiirille?

Jos vastaukset herättävät huolta, apua on tarjolla. Päihdejärjestöt, kuten A-killat, ja niiden ja useiden muiden eri toimijoiden järjestämät vertaistukiryhmät sekä terveydenhuollon ammattilaiset ovat olemassa juuri tätä varten.

Tipaton ei ole vain keino aloittaa vuosi kevyemmin, vaan se voi olla hetki miettiä ja toteuttaa pysyvämpi muutos. – Onko tänään sinun aikasi pysähtyä?

Kirsi Mäki,
A-Kiltojen Liitto ry,
viestinnän asiantuntija.

VALITSE VAPAAMPI KAISTA

Päivitä nykypäivään. Nopea ja varma netti, joka on aina vapaasti kilpailutettavissa.

VAPAA ✓

VARMA ✓

NOPEA ✓

Tarkista saatavuus
valokuitunen.fi

VALOKUITU NEN